

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 229/03-52

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. decembra 2003 predbežne prerokoval sťažnosť B. Č., bytom S., zastúpeného advokátom JUDr. I. Ch., S., vo veci porušenia čl. 12 ods. 1, čl. 19 ods. 1 až 3, čl. 20 ods. 1 a 4 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 2 ods. 3, čl. 7 ods. 1, čl. 10 ods. 1 až 3, čl. 11 ods. 1 až 4 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 1 Dodatkového protokolu č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a rozsudkom Okresného súdu Senica z 24. apríla 1995 vo veci vedenej pod sp. zn. 5 C 204/92 v spojení s postupom a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 27. marca 1996 vo veci vedenej pod sp. zn. 16 Co 368/95, 16 Co 369/95, postupom Okresného súdu Senica vo veci vedenej pod sp. zn. 7 Er 1103/99, uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 8 Co 375/02 z 31. januára 2003, postupom súdneho exekútora JUDr. P. Š., Exekútorský úrad Senica, v konaní vedenom pod sp. zn. EX 526/99 a upovedomením Krajskej prokuratúry v Bratislave zo 14. augusta 2002 o odložení oznámenia o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že bol spáchaný trestný čin, za účasti Okresného súdu Senica, Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Trnave, súdneho exekútora JUDr. P. Š. a Krajskej prokuratúry v Bratislave, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť B. Č. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. júla 2003 doručená sťažnosť B. Č., bytom S. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci porušenia čl. 12 ods. 1, čl. 19 ods. 1 až 3, čl. 20 ods. 1 a 4 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 2 ods. 3, čl. 7 ods. 1, čl. 10 ods. 1 až 3, čl. 11 ods. 1 až 4 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v spojení s čl. 1 Dodatkového protokolu č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom a rozsudkom Okresného súdu Senica (ďalej len „okresný súd“) z 24. apríla 1995 vo veci vedenej pod sp. zn. 5 C 204/92 v spojení s postupom a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 27. marca 1996 vo veci vedenej pod sp. zn. 16 Co 368/95, 16 Co 369/95, uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 8 Co 375/02 z 31. januára 2003, postupom okresného súdu vo veci vedenej pod sp. zn. 7 Er 1103/99, postupom súdneho exekútora JUDr. P. Š., Exekútorický úrad Senica (ďalej len „súdny exekútor“), v konaní vedenom pod sp. zn. EX 526/99 a upovedomením Krajskej prokuratúry v Bratislave (ďalej len „krajská prokuratúra“) zo 14. augusta 2002 o odložení oznámenia o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že bol spáchaný trestný čin.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu sp. zn. 5 C 204/92 z 24. apríla 1995 zaviazaný vydať Záhorskému múzeu v Skalici nebytové priestory o výmere 120 m² nachádzajúce sa na Nám. slobody v Skalici a zaplatiť mu sumu 136 029 Sk z titulu nájomného. Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 27. marca 1996 sp. zn. 16 Co 368/95, 16 Co 369/95 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa po formálnej úprave v časti vypratania (predtým vydania) nebytových priestorov ako vecne správny potvrdil.

Sťažovateľ zastáva názor, že ako okresný súd, tak aj Krajský súd v Bratislave *„svojím postupom mi odňali možnosť konať pred súdom a to tak, že predvolanie*

na pojednávanie na Okresný súd v Senici som obdržal dňa 20. 4. 1995 o 20.46 večer od príslušníka PZ v Skalici a predvolánka znela na deň 24. 4. 1995. Nakoľko 20. 4. 1995 bol štvrtok (večer o 20.46 som obdržal predvolanie), mal som prakticky jeden deň (piatok) na prípravu – pretože v pondelok bolo pojednávanie a taktiež na jednanie s advokátom, nakoľko ja nemám právnické vzdelanie. Ihneď dňa 21. 4. 1995 som sa písomne omluvil (razítka prijatia OS Senica 21. 4. 1995) a ešte som to dal aj na vedomie predsedníčke súdu Senica JUDr. K. Okresný súd vec odpojedaľoval bez mojej prítomnosti – postupom Okresného súdu mi bola odňatá možnosť konať pred súdom a rozsudok bol v tento deň vyneseny bez mojej ospravedlnenej neprítomnosti...

Zo zdravotných dôvodov som sa musel ospravedlniť dňa 26. 3. 1996 na pojednávanie, ktoré bolo vytýčené na deň 27. 3. 1996. Toto ospravedlnenie bolo doručené do podateľne Krajského súdu v Bratislave dňa 26. 3. 1996 a aj napriek tomu Krajský súd Bratislava odpojedaľoval vec bez mojej prítomnosti, svojim postupom mi taktiež odňal právo konať pred súdom“.

Na základe označeného rozsudku okresného súdu v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, ktoré nadobudli právoplatnosť 25. októbra 1996, bola proti sťažovateľovi na návrh oprávneného začatá exekúcia. Sťažovateľ tvrdí, že sa o tom, že je proti nemu vedená exekúcia, dozvedel z listu súdneho exekútora z 1. marca 2002 „o vystáňovaní mojich priestorov“. Ďalším listom súdneho exekútora, ktorý bol sťažovateľovi doručený 23. apríla 2002, mu bolo oznámené, že 28. marca 2002 došlo k otvoreniu jeho trezoru firmou Sherlock, spol. s r. o., Bratislava za prítomnosti pracovníkov Exekútorského úradu v Senici. Napokon listom zo 17. júla 2002 mu bol oznámený termín opätovnej dražby hnutelných vecí nevydražených na dražbe 20. júna 2002, ako aj hnutelných vecí spísaných 17. júla 2002.

Nadväzne na to podal sťažovateľ 6. augusta 2002 okresnému súdu návrh na odklad exekúcie (alternatívne zastavenie exekúcie), ktorý však tento uznesením sp. zn. 7 Er 1103/99 z 19. septembra 2002 zamietol. Návrh na odklad a zastavenie exekúcie odôvodňoval sťažovateľ najmä tým, že „...nikdy nedostal ani neodmietol prevziať Upovedomenie o začatí exekúcie, ktoré musí byť doručené do vlastných rúk...“ (toho istého

dňa rozhodol okresný súd aj o námietke zaujatosti voči súdnemu exekútorovi vznesenej v sťažovateľovom podaní z 13. marca 2002, a to tak, že súdny exekútor nie je vylúčený z vykonávania tejto exekúcie).

Uznesenie okresného súdu, ktorým bol zamietnutý návrh na odklad exekúcie, resp. zastavenie exekúcie, Krajský súd v Trnave na odvolanie sťažovateľa uznesením sp. zn.

8 Co 375/02 z 31. januára 2003 potvrdil. Sťažovateľ uvádza, že odôvodnenie označeného uznesenia Krajského súdu v Trnave je neprijateľné, pretože sa ním „*vlastne modifikoval a hlavne nerešpektoval zákon, ale podľa nášho názoru umele chcel odôvodniť nezákonné počínanie súdneho exekútora a taktiež Okresného súdu v Senici od samého začiatku...*“.

V ďalšej časti sťažnosti sťažovateľ cituje viaceré články ústavy, dohovoru a listiny, ktoré mali byť porušené postupom všeobecných súdov v danej veci, a poukazuje aj na porušenie niektorých ustanovení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“).

Odvolávajúc sa na uvedené sťažovateľ žiada, aby ústavný súd vydal nález, ktorým vysloví, že „*Postupom a rozsudkom Okresného súdu v Senici v konaní 5 C 204/92-93 zo dňa 24. 4. 1995 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave v konaní 16 Co 368/95, 16 Co 369/95 došlo k nezákonnému postupu a porušeniu základných práv sťažovateľa podľa Ústavy SR a to článku 20 ods. 1, taktiež podľa Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd podľa článku 1 (ochrana majetku) t. j. k odňatiu majetku – vydraženej predajne, vypratanie, k vydaniu poverenia na vykonanie exekúcie Okresným súdom v Senici pod číslom 5205*002205 zo dňa 27. 9. 1999 a k nezákonnému rozpredaniu hnutel'ných vecí sťažovateľa taktiež nezákonným postupom od samého začiatku súdnym exekútorom JUDr. Š. Postupmi oboch súdov došlo k tomu, že napriek včasnému sa ospravedlneniu sťažovateľa konali oba sudy bez jeho prítomnosti a tým mu bola postupom oboch súdov odňatá možnosť konať pred súdom a taktiež mu bolo*

upreté právo na právnu ochranu pred súdom. Na základe toho bolo podľa Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení protokolov č. 3, 5 a 8 a to podľa článku 6 odstavce 1 – porušené právo na spravodlivý proces a týmto postupom oboch súdov – konaním a pojednávaním bez jeho prítomnosti mu neumožnili relevantnú a dôslednú právnu ochranu“.

Podanie doručené ústavnému súdu 2. septembra 2003, ktorým sťažovateľ doplnil svoju sťažnosť, obsahuje znovu tvrdenie o porušení § 49 ods. 1 Exekučného poriadku súdnym exekútorom v konaní vedenom pod sp. zn. EX 526/99 predovšetkým tým, že mu ako povinnému nikdy nebolo doručené uznesenie o upovedomení exekúcie a v dôsledku toho mu bolo znemožnené vzniesť proti nemu v zákonnej lehote námietky.

Sťažovateľ okrem toho vyčíta súdnemu exekútorovi ďalší nezákonný postup v uvedenej exekučnej veci a cituje príslušné ustanovenia exekučného poriadku, ktoré podľa neho porušil. Sťažovateľ uvádza, že týmto nezákonným postupom došlo k porušeniu jeho ďalších práv a toto jeho tvrdenie vyústilo do doplnenia návrhu na rozhodnutie vo veci samej (petitu) o vyslovenie porušenia aj čl. 19 ods. 1 až 3 a čl. 20 ods. 4 ústavy, čl. 2 ods. 3, čl. 7 ods. 1, čl. 10 ods. 1 až 3 a čl. 11 ods. 1 a 4 listiny a práva podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru.

V nadväznosti na to žiada, aby ústavný súd vyhlásil exekúciu vedenú u súdneho exekútora pod sp. zn. EX 526/99 za neprípustnú a obnovil stav existujúci pred porušením jeho práv.

K namietanému porušeniu práv sťažovateľa malo dôjsť aj upovedomením krajskej prokuratúry zo 14. augusta 2002 o odložení jeho oznámenia o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že bol spáchaný trestný čin (ďalej len „trestné oznámenie“), ako neodôvodneného, a nereagovaním na jeho bližšie neoznačené ďalšie podnety na kárne (resp. trestné) stíhanie sudcov, ktorí rozhodovali v označenej exekučnej veci, zo strany Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, Okresnej prokuratúry Bratislava I, krajskej prokuratúry a Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky. Z toho titulu požaduje priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 400 000 Sk.

Okrem toho žiada priznať ďalšie primerané finančné zadost'učinenie vo výške 1 000 000 Sk, a to vo vzťahu k tej časti jeho s'ťažnosti, „...ktorá sa týka výlučne exekúcie, za jej spôsob vykonávania, rozsah, nezákonnosť a čas trvania...“.

Podaním doručeným ústavnému súdu 22. októbra 2003 s'ťažovateľ na výzvu ústavného súdu znovu doplnil svoju s'ťažnosť v časti smerujúcej proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave sp. zn. 8 Co 375/02 z 31. januára 2003. Okrem iného zdôrazňuje, že tento súd „...nebral do úvahy sústavné namietanie porušenia základných práv a slobôd s'ťažovateľa, nepokladal za potrebné tieto veci v rámci odvolacieho konania preskúmať (hlavne to, že mi nikdy nebolo doručené Upovedomenie o začatí exekúcie, hoci odvolanie smerovalo aj týmto smerom)“. Za porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy považuje s'ťažovateľ to, že Krajský súd v Trnave rozhodol bez nariadenia pojednávania, teda bez toho, aby ho vypočul, čím „...mu bola odňatá možnosť konať pred súdom a taktiež bolo porušené jeho právo na právnu ochranu“. Čo sa týka porušenia jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, vyčíta mu, že rozhodoval značne formálne a rutinne, nenechal si predložiť súvisiace spisy (vrátane spisu súdneho exekútora sp. zn. EX 526/99) a z toho dôvodu rozhodol bez plnej znalosti veci. Poukazuje aj na to, že si krajský súd „...dôsledne neplnil úlohu súdneho dozoru nad činnosťou súdneho exekútora v odvolacom konaní, tak ako to predpokladá dôvodová správa k exekučnému poriadku“.

Za závažnú okolnosť považuje s'ťažovateľ aj to, že mu podľa neho nikdy nebolo doručený exekučný príkaz, tak ako to ustanovuje § 181 ods. 3 Exekučného poriadku.

Na základe uvedeného doplnil s'ťažovateľ petit pôvodne navrhovaného nálezu takto:

„Postupom a uznesením Krajského súdu v Trnave v konaní 8 Co 375/02-95 zo dňa 31. 1. 2003 došlo k nezákonnému postupu a porušeniu základných práv a slobôd s'ťažovateľa podľa Ústavy SR a to podľa článku 12 odstavec 1, článku 48 odstavec 2, Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd ako bol zmenený Protokolom č. 11 – platný od 1. novembra 1998 a to podľa článku 6 odstavec 1 (Právo na spravodlivé súdne konanie), Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd ako bolo zmenený

Protokolom č. 11 od 1. novembra 1998 a to podľa článku 13 (Právo na účinný prostriedok nápravy). Postupom súdu došlo k tomu, že napriek dôraznému dožadovaniu sa sťažovateľa nevytýčil pojednávanie v predmetnej veci, nevyslúchol sťažovateľa tak ako to žiadal a týmto postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom – bola odvolacím súdom porušená zásada ústnosti, možnosti dokazovania, nemohol dosiahnuť predvolanie na vypočutie svedkov vo svoj prospech a taktiež mu bolo upreté právo na právnu ochranu pred súdom.“

II.

Ústavný súd si v tejto veci vyžiadal spisy okresného súdu sp. zn. 5 C 204/92 a sp. zn. 7 Er 1103/99, všetky rozhodnutia súdneho exekútora vydané v exekučnej veci sp. zn. EX 526/99, a zistil tieto relevantné skutočnosti.

Z doložky právoplatnosti vyznačenej na rozsudku okresného súdu z 24. apríla 1995 vo veci vedenej pod sp. zn. 5 C 204/92 v spojení s rozsudkom krajského súdu z 27. marca 1996 vo veci vedenej pod sp. zn. 16 Co 368/95, 16 Co 369/95 ústavný súd zistil, že napadnuté rozsudky nadobudli právoplatnosť 25. októbra 1996. Opravným uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 16 Co 368/95 z 3. júna 1998 bol opravený rozsudok tohto súdu z 27. marca 1996 sp. zn. 16 Co 368/95, 16 Co 369/95 v úvodnej časti v mene sťažovateľa (v procesnom postavení odporcu). Toto uznesenie, proti ktorému nebolo prípustné odvolanie [§ 202 ods. 2 písm. d) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) v znení účinnom do 31. augusta 2003], bolo sťažovateľovi doručené 4. decembra 1998.

Zo správy Mestskej polície v Skalici z 5. decembra 2000 vyplýva, že na základe žiadosti súdneho exekútora sa ňou poverená hliadka snažila viackrát sťažovateľovi doručiť upovedomenie o začatí exekúcie v čase od 20. júla do 22. novembra 2000, avšak bezúspešne. V závere citovanej správy sa uvádza, že sa sťažovateľa nepodarilo na adrese jeho trvalého bydliska zastihnúť.

Podľa správy Obvodného oddelenia Policajného zboru Skalica č. p. ORP 7-100/2001 z 13. marca 2001 zaslanej okresnému súdu na základe jeho dožiadania z 9. marca 2001 sa sťažovateľ zdržiaval na adrese trvalého bydliska, S.

V správe Mestskej polície v Skalici z 10. januára 2002 adresovanej súdnemu exekútorovi sa uvádza:

„V prílohe Vám zasielame späť doručenkú pre p. B. Č., r. č. 450126/739, bytom S.

Dňa 9. 1. 2002 bola menovanému doručená doručenka EX-526/99 up. všeob., ktorý bol predvedený na OO PZ Skalica, kde mu hliadka MsP Skalica doručila uvedenú doručenkú, ktorú odmietol prevziať.

P. B. Č. bol poučený, že v prípade neprevzatia doručenky sa doručenka pokladá za doručenú.“

Ako vyplýva z údajov na doporučenej listovej zásielke doručovanej do vlastných rúk sťažovateľa, ktorá obsahovala exekučný príkaz z 5. februára 2002 vo veci exekúcie sp. zn. EX 526/99, predmetná zásielka bola na poštovú prepravu podaná 6. februára 2002 na pošte Senica nad Myjavou 1. Neúspešný pokus o doručenie s výzvou na opakované doručenie sa uskutočnil 7. februára 2002. Dňa 8. februára 2002 bola zásielka opakovane neúspešne doručovaná a zároveň uložená na uvedenej pošte s tým, že odberná lehota končí 26. februára 2002. Zásielka sa vrátila súdnemu exekútorovi s poznámkou *„Späť, v odbernej lehote nevyžiadané“*.

Z údajov na doporučenej listovej zásielke doručovanej do vlastných rúk sťažovateľa, ktorá obsahovala uznesenie krajského súdu sp. zn. 8 Co 375/02 z 31. januára 2003, vyplýva, že predmetná zásielka bola podaná 14. apríla 2003 na poštovú prepravu na pošte Skalica. Neúspešný pokus o doručenie s výzvou na opakované doručenie sa uskutočnil 15. apríla 2003. Dňa 16. apríla 2003 bola zásielka opakovane neúspešne doručovaná a zároveň uložená na uvedenej pošte. Sťažovateľ túto zásielku prevzal 6. mája 2003.

V informácii Mestskej polície v Skalici z 28. októbra 2003 vyžiadanej ústavným súdom, týkajúcej sa doručovania zásielky súdneho exekútora označenej sp. zn. EX 526/99

up. všeob. sťažovateľovi sa o. i. uvádza: „Vzhľadom k tomu, že doručenka JUDr. P. Š. adresovaná B. Č. nebola na MsP Skalica zaevidovaná, bola dňa 11. augusta 2003 na základe písomnej žiadosti B. Č. daná písomná odpoveď, že mu v období od 28. 9. 1999 do 25. 2. 2002 nebola doručovaná písomná zásielka od exekútorského úradu Judr. P. Š.“

III.

K námietke porušenia čl. 12 ods. 1, čl. 20 ods. 1, čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny, čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru postupom a rozsudkom okresného súdu z 24. apríla 1995 vo veci vedenej pod sp. zn. 5 C 204/92 v spojení s postupom a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 27. marca 1996 vo veci vedenej pod sp. zn. 16 Co 368/95, 16 Co 369/95 a upovedomením krajskej prokuratúry o odložení trestného oznámenia sťažovateľa zo 14. augusta 2002 postupom a uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 8 Co 375/02 z 31. januára 2003

1. Ústavný súd je podľa článku 127 ods. 1 ústavy oprávnený rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Bližšie podmienky konania o sťažnostiach sú upravené v ustanoveniach § 20 ods. 1 a 2 a § 49 až 56 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Nesplnenie niektorej zo všeobecných alebo osobitných podmienok konania o sťažnostiach ustanovených v citovaných ustanoveniach zákona o ústavnom súde je dôvodom na odmietnutie sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa prerokoval na neverejnom zasadnutí a skúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Jednou zo zákonných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť.

Sťažnosť bola ústavnému súdu doručená 9. júla 2003.

Pokiaľ sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom namietal, že k porušeniu jeho označených práv došlo tiež

- postupom a rozsudkom okresného súdu z 24. apríla 1995 vo veci vedenej pod sp. zn. 5 C 204/92 v spojení s postupom a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 27. marca 1996 vo veci vedenej pod sp. zn. 16 Co 368/95, 16 Co 369/95 (tieto konania boli podľa doložky právoplatnosti vyznačenej na napadnutých rozsudkoch právoplatne skončené 25. októbra 1996) a

- upovedomením krajskej prokuratúry o odložení jeho trestného oznámenia zo 14. augusta 2002 (ku ktorému ústavný súd poznamenáva, že ho na účely zachovania lehoty na podanie sťažnosti treba považovať za opatrenie, pri ktorom plynie lehota podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde odo dňa, keď sa sťažovateľ o ňom mohol dozvedieť),

je možné uzavrieť, že mu vo vzťahu k uvedeným rozhodnutiam a upovedomeniu zákonná dvojmesačná lehota ustanovená na podanie návrhu na začatie konania pred ústavným súdom pre tento druh konania bez akýchkoľvek pochybností uplynula skôr, než podal túto sťažnosť.

Vzhľadom na tieto skutočnosti ústavný súd sťažnosť v časti smerujúcej proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 5 C 204/92 z 24. apríla 1995 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 16 Co 368/95, 16 Co 369/95 z 27. marca 1996 a upovedomeniu krajskej prokuratúry zo 14. augusta 2002 odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako návrh podaný oneskorene.

2. V časti, v ktorej sťažnosť smeruje proti postupu a uzneseniu Krajského súdu v Trnave sp. zn. 8 Co 375/02 z 31. januára 2003, ústavný súd zistil, že toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 22. apríla 2003. Vychádzal pritom z toho, že v prípade doručovania zásielky okresným súdom obsahujúcej napadnuté uznesenie išlo o náhradné doručenie v súlade s § 47 ods. 2 OSP. Ako už bolo uvedené, prvý neúspešný pokus o doručenie zásielky prostredníctvom pošty v Skalici s výzvou na opakované doručenie sa uskutočnil 15. apríla 2003. Dňa 16. apríla 2003 bola zásielka opakovane neúspešne doručovaná a zároveň uložená na uvedenej pošte. Pretože si ju sťažovateľ do troch dní od uloženia nevyzdvihol (prevzal ju až 6. mája 2003), považuje sa posledný deň tejto lehoty za deň jej doručenia.

Keďže sťažnosť bola v časti smerujúcej proti napadnutému uzneseniu Krajského súdu v Trnave podaná po uplynutí kogentnej lehoty ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, ústavný súd sa nemohol zaoberať opodstatnenosťou námietok týkajúcich sa tohto uznesenia v nej uvedených. Oneskorenosť podania sťažnosti je takým nedostatkom, ktorý nie je možné odstrániť.

Vzhľadom na tieto skutočnosti ústavný súd sťažnosť aj v časti smerujúcej proti označenému uzneseniu Krajského súdu v Trnave odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako návrh podaný oneskorene.

IV.

K námietke porušenia základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy postupom okresného súdu vo veci vedenej pod sp. zn. 7 Er 1103/99 a k námietke porušenia čl. 19 ods. 1 až 3 a čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy, čl. 2 ods. 3, čl. 7 ods. 1, čl. 10 ods. 1 až 3 a čl. 11 ods. 1 až 4 listiny, čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu postupom súdneho exekútora v konaní vedenom pod sp. zn. EX 526/99

1. Postup okresného súdu vo veci vedenej pod sp. zn. 7 Er 1103/99

Podľa názoru ústavného súdu nie je vo vzťahu k tej časti sťažnosti, ktorou sa sťažovateľ domáha vyslovenia porušenia svojich označených práv postupom okresného súdu vo veci vedenej pod sp. zn. 7 Er 1103/99, daná jeho právomoc.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ako o ochrane základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Z tohto článku ústavy vyplýva princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu.

O ochrane práv sťažovateľa, ktorých porušenie namietal vo vzťahu k napadnutému postupu okresného súdu, rozhodoval v danom prípade Krajský súd v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 375/02. V tomto konaní, v ktorom sa rozhodovalo o návrhu sťažovateľa na odklad, alternatívne zastavenie proti nemu vedenej exekúcie, namietal porušenie rovnakých základných práv zaručených ústavou a dohovorom a argumentoval v podstate tými istými skutočnosťami ako v konaní pred ústavným súdom.

Pokiaľ ide o namietaný postup súdneho exekútora, ústavný súd konštatuje, že o ňom na základe návrhu povinného na odklad, resp. zastavenie exekúcie konali a aj rozhodli všeobecné súdy. Sťažovateľ teda mal v systéme všeobecného súdnictva k dispozícii účinné právne prostriedky nápravy, a to odklad exekúcie podľa § 56 Exekučného poriadku a zastavenie exekúcie podľa § 57 Exekučného poriadku. Účel týchto právnych prostriedkov obrany povinného v exekučnom konaní je rovnaký a spravidla spočíva v tom, že v absolútne

alebo relatívne neprípustnej exekúcii sa nesmie pokračovať a musí sa zastaviť a prípadne pred rozhodnutím o zastavení sa musí exekúcia aj odložiť (resp. jej vykonávanie).

Ústavný súd prihliadol na to, že sťažovateľ využil podaním návrhu na odklad a zastavenie exekúcie účinné právne prostriedky ochrany svojich základných práv, aj keď neúspešne.

Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd pripomína, že neúspech sťažovateľa v konaní o jeho návrhu na odklad, resp. zastavenie exekúcie (zamietnutie jeho návrhu) nie je bez ďalšieho dôvodom na založenie právomoci ústavného súdu v konaní o jeho sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd pripomína, že netvorí súčasť všeobecného súdnictva (nie je ho možné považovať za ďalšiu odvoláciu, resp. dovoláciu inštanciu), a preto nie je oprávnený zrušovať alebo meniť rozhodnutia všeobecných súdov, pokiaľ základným právam, ktorých porušenie sa namieta, bolo možné poskytnúť v konaniach, ktoré im predchádzali, ochranu účinnými právnymi prostriedkami nápravy (riadnymi, ale aj mimoriadnymi) dostupnými sťažovateľom v systéme všeobecného súdnictva.

Ústavný súd preto odmietol sťažnosť v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci.

Ústavný súd poznamenáva, že sťažovateľ nevyužil v danom prípade ďalší účinný prostriedok nápravy, a to vznesenie námietok proti exekúcii podľa § 50 Exekučného poriadku. O túto možnosť sa však sám pripravil tým, že 9. januára 2002 bezdôvodne odoprel prevziať zásielku obsahujúcu upovedomenie o začatí exekúcie doručovanú prostredníctvom Mestskej polície v Skalici. Aj to je ďalší dôvod na záver o nedostatku právomoci ústavného súdu (§ 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde v spojení s čl. 127 i. f. ústavy).

2. K postupu súdneho exekútora v konaní vedenom pod sp. zn. EX 526/99

Podľa § 49 ods. 1 Exekučného poriadku upovedomenie o začatí exekúcie sa doručí oprávnenému a povinnému do vlastných rúk. Náhradné doručenie upovedomenia povinnému, ktorý je fyzickou osobou, je vylúčené.

Podľa § 49 ods. 3 Exekučného poriadku ak povinný bezdôvodne odoprie upovedomenie o začatí exekúcie prijať, je toto upovedomenie doručené dňom, keď jeho prijatie bolo odopreté; o tom musí byť povinný poučený tým, kto ho doručuje.

So zreteľom na citovanú správu Mestskej polície v Skalici z 10. januára 2002 nie je preto možné akceptovať tvrdenie sťažovateľa o tom, že *„...nikdy nedostal ani neodmietol prevziať Upovedomenie o začatí exekúcie, ktoré musí byť doručené do vlastných rúk...“*.

Rovnako tak nie je možné súhlasiť s názorom sťažovateľa, podľa ktorého mu *„...nikdy nebol doručený exekučný príkaz, tak ako to ustanovuje § 181 ods. 3 Exekučného poriadku“*.

Ústavný súd poukazuje na ustanovenie § 254 ods. 3 OSP prvej vety, podľa ktorého sa na exekučné konanie podľa osobitného predpisu (ktorým je v danom prípade Exekučný poriadok) použijú ustanovenia predchádzajúcich častí, ak tento osobitný predpis neustanovuje inak. Pokiaľ ide o doručovanie, Exekučný poriadok neustanovuje inak, použijú sa na exekučné konanie ustanovenia o doručovaní upravené v § 45 a nasl. OSP.

Podľa § 47 ods. 2 OSP „Ak nebol adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržuje, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomí, že mu zásielku príde doručiť znovu v deň a hodinu uvedenú v oznámení. Ak zostane i nový pokus o doručenie bezvýsledný, uloží doručovateľ písomnosť na pošte alebo na orgáne obce a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát zásielku do troch dní od uloženia nevyzdvihne, považuje sa posledný deň tejto lehoty za deň doručenia, i keď sa adresát o uložení nedozvedel“.

Poukazujúc na údaje citované v časti II tohto rozhodnutia a z doporučenej listovej zásielky súdneho exekútora podanej 6. februára 2002 na poštovú prepravu na pošte Senica nad Myjavou je možné uzavrieť, že sťažovateľovi bol exekučný príkaz vo veci sp. zn. EX 526/99 doručený postupom podľa § 47 ods. 2 OSP 8. februára 2002.

Podľa stabilnej judikatúry ústavného súdu (napr. III. ÚS 206/03) je jedným z dôvodov odmietnutia návrhu jeho zjavná neopodstatnenosť, ktorú o sťažnosti možno vysloviť v prípade, ak ústavný súd nezistil priamu príčinnú súvislosť medzi postupom orgánu štátu a namietaným porušením základných práv. O zjavnej neopodstatnenosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu označeného základného práva, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti, alebo z iných dôvodov.

Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť je preto možné považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na konanie (napr. IV. ÚS 188/03, IV. ÚS 213/03).

Podľa názoru ústavného súdu postup súdneho exekútora bol v súlade s ustanoveniami Exekučného poriadku. Taký postup súdneho exekútora pri doručovaní preto nemôže vytvárať spojitosť medzi napadnutým postupom súdneho exekútora so základnými právami sťažovateľa podľa čl. 19. ods. 1 až 3 a čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy, čl. 2 ods. 3, čl. 7 ods. 1, čl. 10 ods. 1 až 3 a čl. 11 ods. 1 až 4 listiny a právami podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu, a preto sťažnosť v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

3. Pokiaľ sťažovateľ namietal aj nezákonnosť postupu súdneho exekútora, ústavný súd uvádza, že mu neprislúcha posudzovať zákonnosť, či dokonca správnosť postupu súdneho exekútora. Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) má vymedzenú svoju právomoc, v rámci ktorej môže rozhodovať iba o porušení

základných práv alebo slobôd sťažovateľa, a aj to len za predpokladu, že o ich ochrane nerozhoduje iný súd.

Keďže ústavný súd môže skúmať iba ústavnoprávne aspekty danej veci, sťažnosť v časti týkajúcej sa námietky nezákonnosti postupu súdneho exekútora podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre nedostatok svojej právomoci.

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd sa ďalšou časťou návrhu na rozhodnutie, ktorou sa sťažovateľ domáhal, aby ústavný súd vyhlásil exekúciu vedenú u súdneho exekútora pod sp. zn. EX 526/99 za neprípustnú, obnovil stav existujúci pred porušením jeho práv a priznal mu primerané finančné zadosťučinenie, nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. decembra 2003